

MEDIEREA ÎN CONFLICTELE DE FAMILIE ȘI LITIGIILE CIVILE DE DREPTUL FAMILIEI

Conf. univ. dr. Augustin Florinel Claudiu IGNAT

Abstract

Family conflicts and disputes are some of the most particular conflicts but also some of the most destructive. This type of conflict not only that affects relationships, but emotionally affects parents and especially children. Due to this specificity of the conflict, mediation is the best way to resolve family disputes as restoring communication and rebuilding relationships is a desideratum of the mediation procedure. This study seeks to clarify controversies regarding the use of the divorce mediation procedure as well as the applications attached to it.

Keywords: *family conflict and litigation, mediation procedure, divorce, court.*

„Conflictul este un fenomen social contextual determinat de ciocnirea dintre interesele, conceptele și nevoile unor persoane sau grupuri atunci când acestea intră în contact și au obiective diferite sau aparent diferite”¹.

Conflictul sau disputele, mai mult sau mai puțin aprinse, par a fi prezente în mai toate relațiile interumane și în toate societățile. Chiar de la începuturile istoriei narate și înregistrate, există dovezi despre disputele dintre soți, copii, părinți și copii sau între ceilalți membri ai familiei.

Datorită prezenței permanente a conflictului și din cauza costurilor și implicațiilor emoționale, precum și a consumului de resurse fizice și psihice, oamenii au căutat o modalitate de administrare sau de soluționare a conflictelor pe cale pașnică. În căutarea modalității de administrare și soluționare a disputelor aceștia au încercat în permanență să dezvolte anumite proceduri eficiente, proceduri menite să le satisfacă interesele, să construiască sau să mențină relații, să minimalizeze suferința și chiar să controleze consumul inutil de resurse.

Conflictele de familie sau mai bine zis conflictele izbucnite între membrii unei familii sunt, din punct de vedere al intensității și al emoțiilor persoanelor implicate, unele din cele acute, manifeste și distructive conflicte, cronofage, manifestându-se uneori pe parcursul mai multor generații, afectându-le armonia familială, ducând până la dezvoltarea chiar și de afecțiuni psihice pentru părțile implicate în conflict.

---

¹ C. Ignat, Z. Șuștac, *Manual de Mediere*, Ed. Universitară, București, 2010, ISBN 973-794-785-7, p. 3.

Acest gen de conflict specific relațiilor de familie, afectează toate categoriile de vârstă, iar afecțiunile psihice, le regăsim mai ales în rândul minorilor ce pot fi implicați în aceste dispute fără voia lor, atât ca spectatori, cât și ca monedă de schimb sau chiar sunt parte integrantă din conflict.

Conflictele de familie pot fi moștenite, ele fiind transmise din generație în generație, de la părinți la copii, uneori prin impunere de comportamente, alteori prin adoptarea involuntară a unor atitudini ofensive sau defensive, ca formă de autoapărare, întrucât nu cunosc un alt tip de comportament sau nu au fost educați să adopte un alt mod de răspuns la conflict.

Părțile angrenate în acest tip de conflict, indiferent dacă sunt angrenate voit sau accidental, au un istoric comun, atât al confruntărilor cât și al incidentelor mai mult sau mai puțin izolate, incidente ce conduc aproape întotdeauna la o criză, devenind astfel conflict de tip manifest, chiar violent pe alocuri.

Emoțiile, în special cele negative, teama de violență, teama de a nu rămâne fără resurse materiale sau locuință, teama de a nu pierde copiii sau teama copiilor de a nu-și pierde părintele sau ambii părinții, sunt elemente de stres dar și elemente de dinamică a conflictului, alimentându-l și făcând aproape imposibil soluționarea acestui tip de conflict fără implicarea unei terțe specializat în acest tip special de conflict.

Uneori societatea, prin regulile sociale pe care le impune, paradigmele religioase dar și prin credințele grupului din care provin membrii familiei în conflict, dacă acestea vin în concurs cu personalitatea individului, conduc involuntar la atitudini ce sunt un adevărat factor generator de conflict.

Chiar dacă dinamica conflictului de familie este asemănătoare cu dinamica conflictului, în general, indiferent de tipul acestuia, modalitățile de gestionare și de soluționare a acestui tip de conflict sunt speciale, punând accentul pe refacerea comunicării dar și a relației dintre părțile aflate în conflict, întrucât aceștia, fiind membrii aceleiași familii, vor trebui ca în viitor să relaționeze și să interacționeze ca o adevărată familie.

Încă din antichitate – mai ales dacă avem în vedere Roma antică și dreptul roman –, au fost gândite mecanisme juridice, atât sub aspectul dreptului material², cât și sub aspectul mijloacelor procedurale³ – destinate asigurării echilibrului în interiorul familiei, pentru a garanta stabilitatea socială. Dreptul roman privea protecția juridică asupra familiei ca fiind un angrenaj complex, format din componente interdependente, care doar dacă funcționau fiecare separat în mod corespunzător, puteau asigura funcționalitatea relațiilor dintre *pater familias* și membrii familiei sale.

---

² I. Cuciureanu, *Humanitas Impacting Ius – The Curious Case Of Justinian's Digest. A Lecture Between The Lines Of History*, în *Ius Romanum* nr. 2/2018, pp. 308-322, disponibil la: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=737357>.

³ I. Cuciureanu, *De la legisacțiuni la procedura formulară – relativizarea absolutului în dreptul roman*, în *Revista Universul Juridic*, disponibil la: <https://revista.universuljuridic.ro/de-la-legisactiuni-la-procedura-formulara-relativizarea-absolutului-dreptul-roman/>.

Din acest motiv, relațiile dintre soți, precum și cele părinți-copii, puteau impacta semnificativ alte domenii ale dreptului cum ar fi raporturile succesoriale ce luau naștere la moartea lui *pater familias*⁴.

Medierea reprezintă „o procedura voluntară și o modalitate alternativă de rezolvare a conflictelor, cu ajutorul unei terțe persoane, neutre și imparțiale, fără putere de decizie – mediatorul, care este calificată să asiste părțile să negocieze, facilitând comunicarea dintre ele și ajutându-le să ajungă la o înțelegere unanim acceptată, eficientă și durabilă, în condiții de confidențialitate”⁵.

Principiile medierii

1. Caracterul voluntar al procedurii medierii

În procedura de mediere este interzisă orice formă de constrângere sau presiune asupra părților implicate în conflict sau de exercitare a oricărui tip de persuasiune și de manipulare ce pot influența rezultatul liber ales ale procedurii de mediere. Toate părțile ce sunt implicate într-un conflict participă la procedura de mediere voluntar. Părțile nu pot fi obligate de către vreo altă persoană sau autoritate, să participe la procedura medierii.

Părțile trebuie să fie informate cu privire la toate implicațiile posibile și, de asemenea, despre prerogativa de a refuza procedura medierii, indiferent de momentul în care se află în această procedură. Pe cale de consecință, orice persoană angrenată în conflict are dreptul ca în orice moment al procedurii de mediere, să se retragă fără a exista consecințe juridice viitoare.

În anumite circumstanțe și numai dacă situația o impune, mediatorul poate să încheie procedura medierii, atunci când acesta consideră că a apărut o încălcare flagrantă a legilor sau a drepturilor părților ori atunci când are convingerea că procedura medierii nu mai este de folos părților implicate în conflict și continuarea acesteia ar putea duce la deteriorarea și mai mult relațiile dintre acestea.

2. Autodeterminarea părților în procedura medierii

În procedura de mediere, părțile implicate în dispută sunt adevărații beneficiari și decidenți cu privire la rezultatul medierii, mediatorul, ca profesionist al conflictului, este doar supraveghetorul procedurii, cel care facilitează și sprijină părțile în procesul de negociere, asigurându-se că aceștia negociază în deplină cunoștință

---

⁴ I. Cuciureanu, *Efemer și peren în dreptul succesoral - elemente preluate din dreptul roman și evoluția lor în dreptul civil actual*, decembrie 2, 2015, disponibilă la SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2721363> sau <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2721363>

⁵ C. Ignat, Z. Șuștac, *op. cit.*, p. 29.

de cauză în raport de scopul și interesele fiecărei părți implicate în conflictul dedus procedurii de mediere.

Pe cale de consecință, putem afirma că orice înțelegere aparține în integralitatea ei numai și numai părților. Orice element sau termen prevăzut în această înțelegere trebuie să fie propus și acceptat unanim de toate părțile. Mediatorul niciodată nu va putea să constrângă, să decidă sau să influențeze termenii prin care se stabilește o soluție comună a părților.

3. Confidențialitatea procedurii

Art. 32 din Legea nr. 192/2006, lege cu privire la organizarea și exercitarea profesiei de mediator, precizează că: *„mediatorul este obligat să păstreze confidențialitatea informațiilor de care ia cunoștință în cursul activității sale de mediere, precum și cu privire la documentele întocmite sau care i-au fost predate de către părți pe parcursul medierii, chiar și după încetarea funcției sale”*, coroborat cu articolul 37 alin. (1), care prevede că: *„mediatorul nu poate fi audiat ca martor în legătură cu faptele sau cu actele de care a luat cunoștință în cadrul procedurii de mediere. În cauzele penale mediatorul poate fi audiat ca martor numai în cazul în care are dezlegarea prealabilă, expresă și scrisă a părților și, dacă este cazul, a celorlalte persoane interesate”*, iar de aici putem să deducem faptul că tot ce se întâmplă în timpul procedurii de mediere, cu toate părțile în sesiune comună sau în timpul discuțiilor individuale cu ele, este strict confidențial și nu poate fi divulgat niciunei instituții sau terțe persoane.

Confidențialitatea se aplică implicit asupra tuturor informațiilor ce pot fi transmise de către părți în cadrul procedurii de mediere. Atât mediatorul, cât și părțile prezente, care sunt părți semnatare ale contractului de mediere, terțele persoane, precum și avocații acestor părți se obligă să păstreze caracterul confidențial al tuturor aspectelor discutate în mediere, prin semnarea unui acord de confidențialitate.

4. Principiul egalității părților și imparțialității din partea mediatorului

Potrivit art. 30 alin. (2) din Legea medierii, *„mediatorul trebuie să conducă procesul de mediere în mod nepărtinitor și să asigure un permanent echilibru între părți”*, astfel că părțile participante la procedura de mediere au asigurate drepturi egale și trebuie să fie tratate în mod egal și echidistant. De aici rezultă faptul că niciuna dintre părți nu poate fi favorizată sau defavorizată de către profesionistul în mediere, în speță mediatorul, în timpul procedurii de mediere.

Imparțialitatea mediatorului garantează faptul că acesta are întotdeauna o poziție de mijloc față de părțile aflate în dispută și că nu urmărește ca o parte sau alta să câștige sau să fie favorizată în timpul procedurii de mediere, iar rezultatul aparține în integralitatea lui părților.

5. Principiul neutralității mediatorului în procedura de mediere

Potrivit art. 31 din aceeași lege, „mediatorul are obligația să refuze preluarea unui caz, dacă are cunoștință despre orice împrejurare ce l-ar împiedica să fie neutru și imparțial (...)”, astfel că mediatorul este obligat profesional să fie neutru cu privire la disputa dintre părțile aflate în conflictul dedus procedurii de mediere de către părțile implicate. Mediatorul nu are voie și nu poate să urmărească anumite beneficii din negocierile dintre părți și nu trebuie să aibă niciun interes personal în încheierea acordului precum și formele în care se preconizează ca acesta ar putea să fie încheiat.

Mediatorul nu are calitatea nici de judecător, nici de arbitru, ca atare, nu poate emite judecăți de valoare sau păreri personale cu privire la înțelegerea părților. Mediatorul în nicio circumstanță nu va decide asupra modalității de a ajunge la un acord. Neutralitatea presupune că mediatorul rămâne întotdeauna în afara conflictului dintre părți, că nu se poate implica în conflict decât în limitele impuse de către procedură, de lege, precum și de Codul de etică și deontologie al mediatorului.

Cadrul legal în materia medierii litigiilor ce țin de dreptul familiei îl regăsim în Legea nr. 192/2006, lege cu privire la organizarea și exercitarea profesiei de mediator, regăsind astfel prevederi cu privire la medierea în cazul litigiilor aflate pe rolul instanțelor de judecată în alin. (1) al art. 60¹, ce prevede: „În litigiile ce pot face, potrivit legii, obiect al medierii sau al altei forme alternative de soluționare a conflictelor (...)”, coroborat cu lit. b) din același alineat, „în materia dreptului familiei, în situațiile prevăzute la art. 64”, putem afirma că legiuitorul, în mod cu totul și cu totul special, a reglementat fără doar și poate soluții eficiente și alternative pentru soluționarea amiabilă a conflictelor de familie. Acest fapt se datorează atenției sporite pe care statul o datorează atât cetățeanului cât și protejării relațiilor de familie⁶.

Un aspect deosebit de important este faptul că legiuitorul a dedicat un întreg capitol și o întreagă secțiune reglementării procedurii de mediere în domeniul conflictelor de familie. Astfel în capitolul VI, *Dispoziții speciale privind medierea unor conflicte*, în secțiunea 1, *Dispoziții speciale privind conflictele de familie*, regăsim prevederile art. 64 alin. (1) literele de la a) la f), care enumeră descriptiv și fără echivoc ce tipuri de conflicte familiale pot fi soluționate prin procedura medierii, după cum urmează: „*continuarea căsătoriei, partajul de bunuri comune, exercițiul drepturilor părintești, stabilirea domiciliului copiilor, contribuția părinților la întreținerea copiilor, orice*

---

⁶ A se vedea *Legea nr. 192/2006*, lege privind medierea și organizarea profesiei de mediator. Legea face precizări cu privire domeniile de aplicare a medierii în litigiile aflate pe rolul instanțelor de judecată. Pe de altă parte, legea face referire și la procedura de informare cu privire la procedura medieri, procedură inițial obligatorie ca și procedură prealabilă, ulterior declarată neconstituțională prin Decizia nr. 266/214 a CCR, care a constatat neconstituționalitatea obligativității dovezii informării în cazul promovării unui litigiu, însă procedura informării cu privire la mediere așa cum a fost gândită inițial a fost păstrată în integralitate.

*alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii*⁷.

Din reglementările speciale din Legea privind medierea și organizarea profesiei de mediator, dar și din practica națională și internațională în domeniul medierii putem distinge două momente distincte de aplicare a procedurii de mediere în materia conflictelor de familie. Această distincție a momentului de aplicare se face în funcție de stadiul conflictului dacă acesta a ajuns sau nu pe rolul instanțelor de judecată, astfel încât soluționarea acestuia să rămână o procedură privată iar acordul de mediere să nu fie supus aprobării sau verificării unei instituții a statului sau chiar instanței de judecată competente, general, material și teritorial să facă acest lucru.

Cu riscul de a fi acuzați de subiectivism, chiar dacă par asemănătoare, putem afirma că există două sfere de aplicare a procedurii de mediere în funcție de criteriile exprimate în opinia de mai sus.

Sfera de aplicare a procedurii de mediere în conflictele de familie și care nu au ajuns pe rolul instanței de judecată:

- răpiri internaționale a copilului minor de către un părinte;
- legături personale cu minorul pentru părintele obstructionat;
- protecția minorului;
- protecția mamei și a minorului de către părintele abuziv;
- aspecte ce țin de relațiile de familie;

Sfera de aplicare a procedurii de mediere în litigiile civile de dreptul familiei și care au ajuns pe rolul instanței de judecată:

- modalitatea de desfacere a căsătoriei,
- legătura cu minorul;
- încredințare și stabilire domiciliu minor;
- legătura cu minorul;
- micșorare sau majorare pensie întreținere;
- partajul de bunuri comune;
- orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii;

Conform art. 66 alin. (1) din Legea medierii, *„Înainte de încheierea contractului de mediere sau, după caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligențele pentru a verifica dacă între părți există o relație abuzivă ori violentă, iar efectele unei astfel de situații sunt de natură să influențeze medierea și va decide dacă, în asemenea circumstanțe, soluționarea prin mediere este potrivită”*, precum și prevederile art. 65 alin. (1) din aceeași lege, *„mediatorul va veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului*

⁷ *Idem*, Legea nr. 192/2006, lege privind medierea și organizarea profesiei de mediator.

superior al copilului, va încuraja părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilității părintești, separația în fapt sau divorțul să nu impiețeze asupra creșterii și dezvoltării acestuia”, conferă un avantaj major utilizării procedurii de mediere în soluționarea conflictelor de familie, raportat la interesul superior al copilului, acela că mediatorul are obligația legală dar și profesională de se asigura că minorul este protejat din toate punctele de vedere, atât cu privire la integritatea sa fizică, dar și psihică, mai ales prin conștientizarea și cointeresarea părinților cu privire la relația lor cu minorul, evitând ca acesta să devină o monedă de schimb sau de șantaj.

În acest sens, în Uniunea Europeană au fost elaborate norme și ghiduri de bune practici în materie de mediere transfrontalieră în cazurile de răpiri internaționale de minori de către părinții acestora. România este parte a acestui proiect care a fost finalizat în 2013, iar acest ghid a fost publicat în mai multe țări, mai ales în țările care au făcut parte integrantă din acest parteneriat european⁸.

Întrucât atât în mass-media, cât și în rândul profesiiilor juridice s-a propagat o dezinformare mai mult sau mai puțin deliberată, trebuie să precizăm un aspect deosebit de important, acela că desfacerea căsătoriei nu se face prin procedura medierii, întrucât această prerogativă aparține altor instituții sau entităților care sunt expres reglementate de lege, instanța de judecată, starea civilă sau notarul public.

Atât timp cât prin legile speciale, ce țin de procedura divorțului, nu se reglementează altceva, prin procedura medierii se vor soluționa cu precădere toate neînțelegerile părților implicate într-un litigiu cu privire la desfacerea căsătoriei, exercitarea autorității părintești, stabilirea domiciliului minorului, stabilirea unui plan parental cu privire la legătura părintelui cu minorul, precum și stabilirea pensiei de întreținere a acestuia din urmă, precum și cu privire la orice alte aspecte ce țin de desfacerea căsătoriei precum și de interesul superior al copilului.

Potrivit art. 64 alin. (1[^]) din Legea medierii, „acordurile de mediere încheiate de părți, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exercițiul drepturilor părintești, contribuția părinților la întreținerea copiilor și stabilirea domiciliului copiilor, îmbracă forma unei hotărâri de expedient”, astfel că orice acord de mediere ce reprezintă rezultatul acordului unanim de voință al părților implicate în procedura medierii ca modalitate de soluționare a disputei familiale, pot fi înaintate instanței de judecată ce are pe rol litigiul cu privire la soluționarea aspectelor adiacente divorțului⁹, instanța fiind ținută a pronunța o hotărâre de expedient bazată pe înțelegerea părților respectând în integralitate toate prevederile acordului de mediere, conform art. 438 NCPC¹⁰.

⁸ Ghid de bune practici privind utilizarea medierii în cauzele transfrontaliere. Acest ghid poate fi consultat integral în limba română, la adresa <http://old.just.ro/LinkClick.aspx?fileticket=v1J63UAUWnc%3D&tabid=2563>.

⁹ Potrivit art. 64 alin. (2) din Legea medierii: „Înțelegerea soților cu privire la desfacerea căsătoriei și la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului se depune de către părți la instanța competentă să pronunțe divorțul”.

¹⁰ A se vedea art. 438 NCPC, condițiile în care se poate lua act de tranzacție:

Mai mult decât atât, instanța superioară, în speță ÎCCJ, în considerentele Deciziei nr. 33/2019, arată că: „în ceea ce privește acordurile de mediere încheiate între soți în temeiul art. 64 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, care au ca obiect soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor ce derivă din efectele nepatrimoniale ale divorțului, precum numele soților, efectele divorțului în raporturile dintre soți și copiii lor minori, aceste înțelegeri pot constitui obiect al medierii, în privința acestora prevederile art. 64 alin. (1¹) din Legea nr. 192/2006 stabilind neechivoc că pot îmbrăca forma unor hotărâri de expedient”, revenind și întărind pe această cale prevederile legii medierii cu privire la soluționarea litigiilor de familie prin procedura medierii¹¹.

Oricât de optimistă ar fi abordarea noastră cu privire la mecanismele de unificare ale practicii, istoria dreptului ne arată că practica neunitară este aproape la fel de veche ca instrumentele jurisdicționale de soluționare ale conflictelor. Dreptul roman, spre exemplu, înregistrează un număr considerabil de astfel de situații, expuse de jurisconșulți, care arată că, parafrazând un dicton roman, *iudices certant*¹².

Datorită practicii neunitare în materia acordurilor de mediere, în special pe desfacerea căsătoriei, la sesizarea avocatului Poporului în calitate de reprezentant al Ombudsmanului European, cu un recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat Decizia nr. 33/2019, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 144 din 24 februarie 2020, prin care a decis că în interpretarea și aplicarea în mod unitar a dispozițiilor art. 2 alin. (4), art. 59 alin. (2) și art. 64 alin. (2) din Legea nr. 19/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată competentă general, material și teritorial nu poate consimți acordul de mediere cu privire la înțelegerea părților privind desfacerea căsătoriei, dar poate consimți cu privire la acordul de mediere ce țin de aspectele accesorii divorțului. Această decizie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) NCPC, este obligatorie față de toate instanțele de judecată din toată țara, indiferent de grad și jurisdicție¹³.

---

(1) Părțile se pot înfățișa oricând în cursul judecății, chiar fără să fi fost citate, pentru a cere să se dea o hotărâre care să consfințească tranzacția lor.

(2) Dacă părțile se înfățișează la ziua stabilită pentru judecată, cererea pentru darea hotărârii va putea fi primită chiar de un singur judecător.

(3) Dacă părțile se înfățișează într-o altă zi, instanța va da hotărârea în camera de consiliu.

¹¹ Decizia nr. 33/2019 ÎCCJ, considerentele nr. 122.

¹² I. Cuciureanu, *Instrumente juridice de valorificare a drepturilor în dreptul roman – diplomație juridică sau formalism strategic*, în *Diplomacy & Intelligence* nr. 11/2018, pp. 5-11.

¹³ A se vedea Decizia nr. 33/2019, ÎCCJ: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 2 alin. (4), art. 59 alin. (2) și art. 64 alin. (2) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată nu poate consfinți acordul de mediere referitor la înțelegerea părților privind desfacerea căsătoriei.

Cu privire la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului, instanța de judecată poate consfinți acordul de mediere având acest obiect.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă”.

Această decizie este rezultatul interpretării legii generale, dar și a legii speciale, Noul Cod civil, respectiv Legea medierii, iar în considerentele 119, 120 și 121¹⁴ ale Deciziei nr. 33/2019 a ÎCCJ, în sensul interpretării art. 2.268 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia „nu se poate tranzacționa asupra capacității sau stării civile a persoanelor și nici cu privire la drepturi de care părțile nu pot să dispună potrivit legii”, neîndreptățind părțile semnatare ale unui acord de mediere de a deroga de la această prevedere legală, prin solicitarea consfințirii acordului prin derogarea de la normele legale prevăzute la art. 438 și art. 915 NCPC, coroborate cu normele constituționale cuprinse în art. 26 din Constituția României, referitoare la viața intimă, familială și privată¹⁵.

În concluzie, putem spune că procedura medierii în materia conflictelor de familie, chiar dacă este o procedură informală, dar și necontencioasă, are o dublă finalitate, una legală sau juridică și una relațională. Finalitatea legală, cu consecințe juridice ulterioare, presupune încheierea unui acord de mediere, lăsând, astfel, la latitudinea părților semnatare modalitatea de implementare a acestuia. Părțile pot alege inclusiv modalitatea de consimțire a acestui acord de mediere, fie el de către instanța competentă, fie de către instituția notarului public, prin biroul notarial.

Finalitatea relațională presupune păstrarea relațiilor de familie prin utilizarea procedurii de mediere ca modalitate de soluționare a disputei și având ca prim scop refacerea comunicării, dar și a legăturilor emoționale dintre membrii unei familii, ce s-au aflat la un moment dat în conflict.

---

¹⁴ A se vedea considerentele Deciziei nr. 33/2019:

120. Ca atare, încheierea unui acord de mediere de către soți, în care este consemnată înțelegerea acestora referitoare la desfacerea căsătoriei, nu îi îndreptățește să solicite consfințirea acestui acord în condițiile stabilite de art. 59 alin. (2) din Legea nr. 192/2006, care fac trimitere la art. 438 din Codul de procedură civilă, soții fiind obligați să se conformeze normelor de procedură stabilite imperativ de art. 915 și următoarele din Codul de procedură civilă. **121.** Soluția este conformă și jurisprudenței Curții Constituționale care a statuat că „procesul de divorț în întregul său, și nu doar acțiunea prin care aceste aspecte sunt deduse judecății, are caracter strict personal, deoarece obiectul său implică antamarea de către instanță a unor aspecte ținând de viața intimă și familială a părților din litigiu. Acest caracter strict personal al procesului a impus adoptarea unei proceduri speciale, derogatorii de la normele dreptului comun, care nu face decât să dea expresie particularității esențiale a procesului de divorț și implicit prevederilor constituționale cuprinse în art. 26 referitor la viața intimă, familială și privată” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 305 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 29 iunie 2016). **122.** În ceea ce privește acordurile de mediere încheiate între soți în temeiul art. 64 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, care au ca obiect soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor ce derivă din efectele nepatrimoniale ale divorțului, precum numele soților, efectele divorțului în raporturile dintre soți și copiii lor minori, aceste înțelegeri pot constitui obiect al medierii, în privința acestora prevederile art. 64 alin. (1[^]1) din Legea nr. 192/2006 stabilind neechivoc că pot îmbrăca forma unor hotărâri de expedient.

¹⁵ A se vedea, în acest sens, Decizia nr. 305 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 29 iunie 2016.

Bibliografie selectivă:

1. C. Ignat, Z. Șuștac, *Manual de Mediere*, Ed. Universitară, București, 2010, ISBN 973-794-785-7.
2. Decizia nr. 305 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 29 iunie 2016.
3. Decizia nr. 33/2019 a ÎCCJ.
4. I. Cuciureanu, *Humanitas Impacting Ius – The Curious Case Of Justinian’s Digest. A Lecture Between The Lines Of History*, în *Ius Romanum* nr. 2/2018, disponibil la: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=737357>.
5. I. Cuciureanu, *De la legisacțiuni la procedura formulară – relativizarea absolutului în dreptul roman*, în *Revista Universul Juridic*, disponibil la: <https://revista.universuljuridic.ro/de-la-legisactiuni-la-procedura-formulara-relativizarea-absolutului-dreptul-roman/>.
6. I. Cuciureanu, *Efemer și peren în dreptul Succesoral - elemente preluate din dreptul roman și evoluția lor în dreptul civil actual*, decembrie 2, 2015, disponibilă la SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2721363> sau <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2721363>.
7. I. Cuciureanu, *Instrumente juridice de valorificare a drepturilor în dreptul roman – diplomatie juridică sau formalism strategic*, în *Diplomacy & Intelligence* nr. 11/2018.
8. Legea nr. 192/2006, lege privind medierea și organizarea profesiei de mediator.
9. Ghid de bune practici privind utilizarea medierii în cauzele transfrontaliere, <http://old.just.ro/LinkClick.aspx?fileticket=v1J63UAUWnc%3D&tabid=2563>.